

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичної культури і спорту

Кафедра теорії та методики спортивної підготовки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри ТМСП

д.пед.н., професор

Приходько В.В.

“29” червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Адаптивний спорт»

МАГІСТР

Галузь знань 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА

Спеціальність: 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ,
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація / освітня програма «Фізична культура і спорт»
(назва спеціалізації)

Факультет: фізична культура і спорт
(назва факультету)

Вид дисципліни: вибіркова

2023/2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – «Адаптивний спорт» підготовлена для студентів I курсу (МАГІСТР) денного віddілення, галузь знань 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА, спеціальність: 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ.

Розробник:
Долбишева Н.Г., к.фіз.вих., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Теорії та методики спортивної підготовки» факультету «Фізичної культури і спорту» Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 22 від «29» червня 2023 року

Завідувач кафедри (В.В. Приходько)
(підпись) (прізвище та ініціали)
«29» червня 2023 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань : 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА (шифр і назва) Спеціальність: <u>017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ</u> , (шифр і назва)		<u>обов'язкова/за вибором</u>
Модулів – 4		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u>		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Магістр»	Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		20 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		- год	
		Вид контролю	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: систематизація та розширення теоретичних і практичних знань в галузі теорії і методики спортивної підготовки спортсменів-інвалідів.

Завдання:

- сформувати у магістрів уявлення про основні проблеми та перспективи сучасної підготовки спортсменів-інвалідів різних нозологічних груп;
- розкрити основні принципи та закономірності побудови тренувального та змагального процесу в адаптивному спорті;
- розкрити теоретичні основи організації, планування і управління тренувальним процесом спортсменів-інвалідів різних нозологічних груп;
- сприяти формуванню у магістрів наукових інтересів і самостійного пошуку засобів оптимізації тренувального процесу спортсменів-інвалідів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: проблеми сучасної підготовки спортсменів-інвалідів; спортивно-функціональну класифікацію спортсменів-інвалідів різних нозологічних груп; основи методики тренування спортсменів-інвалідів з порушенням ОДА, вадами зору, пошкодженням слуху та розладами роладами розумового розвитку; особливості організації тренувального процесу спортсменів-інвалідів; структуру планування учебово-тренувального процесу в адаптивному спорті; форми обліку тренувального процесу та види і методи комплексного контролю за підготовкою спортсменів-інвалідів; вторічні порушення в організмі спортсменів з різними видами патології.

вміти: аналізувати основні проблеми адаптивного спорту та причини виникнення відхилень у стані здоров'я спортсменів-інвалідів; аналізувати стан здоров'я та фізичний розвиток спортсменів-інвалідів і дати рекомендації по удосконаленню їх фізичних здібностей; планувати та розроблювати програми корекції фізичного розвитку і стану здоров'я спортсменів-інвалідів в залежності від нозологічної групи; розроблювати науково-методичні рекомендації щодо фізичного удосконалення спортсменів відповідно до рівня фізичної працездатності в різних видах спорту; аналізувати результати комплексного контролю за станом здоров'я та фізичним розвитком спортсменів різних нозологічних груп; аналізувати лікарсько-педагогічні обстеження та результати діагностики стану здоров'я та розвитку спортсменів-інвалідів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Адаптивний спорт у міжнародній олімпійській системі.

Тема 1. Загальна характеристика адаптивного спорту. **Складові теми:** 1. Мета і завдання навчальної дисципліни «Адаптивний спорт». 2. Основні поняття і терміни дисципліни «Адаптивний спорт». 3. Соціальна сутність спорту інвалідів. 4. Принципи класифікації спортсменів в адаптивному спорті. Види класифікацій та їх призначення.

Тема 2. Формування та діяльність організаційних структур адаптивного спорту. **Складові теми:** 1. Історія розвитку спорту інвалідів. 2. Спорт інвалідів у системі міжнародного олімпійського руху. 3. Історія виникнення та напрямки діяльності міжнародних організацій спорту інвалідів.

Модульна робота 1 за темою «Адаптивний спорт у міжнародній олімпійській системі».

Змістовний модуль 2. Характеристика основних напрямків розвитку адаптивного спорту.

Тема 3. Історичні аспекти розвитку паралімпійського спорту. Класифікація спортсменів в паралімпійському спорті. **Складові теми:** 1. Історія виникнення паралімпійського руху. Основні періоди розвитку Паралімпійських ігор, їх характеристика. 2. Хронологія паралімпійських ігор. 3. Спортивно-функціональна класифікація спортсменів-інвалідів, її мета, основні класи по нозологічних групах. 4. Види спорту літніх і зимових Паралімпійських ігор, їх особливості.

Тема 4. Розвиток програм та характеристика Спеціальних Олімпіад. Історія та хронологія Дефлімпійських ігор. **Складові теми:** 1. Історія виникнення руху «Спеціальної Олімпіади». Хронологія Спеціальних Олімпіад. 2. Основні принципи діяльності організації «Спеціальні Олімпіади». Структура Міжнародної організації «Спеціальні Олімпіади», її завдання та функції. 3. Види спорту в програмі СО, поняття про програми СО. Організація та проведення змагань за програмою СО. 4. Характеристика і зміст обов'язкової тренувальної програми СО з виду спорту. 5. Історія та хронологія Дефлімпійських ігор.

Модульна робота 2 за темою «Характеристика основних напрямків розвитку адаптивного спорту».

Змістовий модуль 3. Загальні основи підготовки спортсменів в адаптивному спорті.

Тема 5. Особливості підготовки спортсменів з пошкодженням опорно-рухового апарату. **Складові теми:** 1. Рухові та інші розлади у інвалідів при ураженнях спинного мозку. 2. Загальні, корекційні та спеціальні завдання при виконанні корекційно-реабілітаційної програми (КРП) для інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату. 3. Зміст КРП при підготовці спортсменів інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату. 4. Основні порушення у спортсменів інвалідів з наслідками ДЦП. 5. Особливості спортивної підготовки інвалідів з наслідками ДЦП.

Тема 6. Особливості підготовки спортсменів з вадами зору. **Складові теми:** 1. Загальні відомості про сліпоту та слабкий зір. Спортивно-медична класифікація спортсменів з порушенням зору. 3. Види спорту на Паралімпійських іграх для сліпих та зі слабким зором. 4. Засоби і методи навчання спортивній техніці сліпих і зі слабким зором.

Тема 7. Особливості підготовки спортсменів з пошкодженням слуху. **Складові теми:** 1. Історія Дефлімпійських ігор. Загальні відомості про глухоту. 2. Спортивна-медична класифікація інвалідів з порушенням слуху. Рухові розлади при глухоті. 3. Специфічні завдання та особливості методики спортивного тренування при роботі з інвалідами зі слуху.

Тема 8. Особливості підготовки спортсменів з вадами розумового розвитку. **Складові теми:** 1. Загальна характеристика порушень розумового розвитку (причини, методи, визначення

ступеню розумових вад). 2. Основні рухові розлади у осіб з розумовими вадами. 3. Особливості тренування спортсменів, які мають розумові вади.

Модульна робота 3 за темою «Загальні основи підготовки спортсменів в адаптивному спорті».

Змістовий модуль 4. Методи контролю фізичного стану та стану здоров`я спортсменів в адаптивному спорті.

Тема 9. Методи оцінки фізичного розвитку та функціональних можливостей спортсменів з пошкодженням ОРА. **Складові теми:** 1. Основні завдання лікарського контролю в адаптивному спорті. 2. Методи оцінки фізичного розвитку інвалідів, їх кратка характеристика. 3. Антропометричні показники, їх дослідження у спортсменів-інвалідів. 4. Оцінка стану серцево-судинної системи у спортсменів-інвалідів. Основні функціональні проби. 5. Визначення фізичної роботоздатності при тесті на велоергометрі. Поняття максимального та субмаксимального навантаження.

Тема 10. Допінг-контроль в системі медичного забезпечення міжнародних спортивних змагань. **Складові теми:** 1. Історія застосування допінгових препаратів, Всесвітній допінговий кодекс. 2. Основні групи заборонених препаратів, їх характеристика. 3. Анаболічні агенти, загроза застосування для чоловічого та жіночого організмів. 4. Характеристика проведення антидопінгового контролю. 5. Напрямки боротьби з допінгом. Діяльність ВАДА.

Модульна робота 4 за темою «Методи контролю фізичного стану та стану здоров`я спортсменів в адаптивному спорті».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	лекції	прак.	лаб.	інд.	сам.раб
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Адаптивний спорт у міжнародній олімпійській системі						
Тема 1. Загальна характеристика адаптивного спорту	15	2	2			11
Тема 2. Формування та діяльність організаційних структур адаптивного спорту.	14	2	1			11
Модульна робота 1	1		1			
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4			22
Змістовий модуль 2. Характеристика основних напрямків розвитку адаптивного спорту.						
Тема 3. Історичні аспекти розвитку паралімпійського спорту. Класифікація спортсменів в паралімпійському спорту.	15	2	2			11
Тема 4. Розвиток програм та характеристика Спеціальних Олімпіад. Історія та хронологія Дефлімпійських ігор.	14	2	1			11
Модульна робота 2	1		1			
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4			22
Змістовий модуль 3. Загальні основи підготовки спортсменів в адаптивному спорті.						
Тема 5. Особливості підготовки спортсменів з пошкодженням опорно-рухового апарату.	9	2	2			5
Тема 6. Особливості підготовки спортсменів з вадами зору.	9	2	2			5
Тема 7. Особливості підготовки спортсменів з пошкодженням слуху.	6	2	2			2
Тема 8. Особливості підготовки спортсменів з вадами розумового розвитку.	5	2	1			2
Модульна робота 3	1		1			
Разом за змістовим модулем 3	30	8	8			14

Змістовий модуль 4. Методи контролю фізичного стану та стану здоров`я спортсменів в адаптивному спорті.						
Тема 9. Методи оцінки фізичного розвитку та функціональних можливостей спортсменів з пошкодженням ОРА.	16	2	2			12
Тема 10. Допінг-контроль в системі медичного забезпечення міжнародних спортивних змагань.	13	2	1			10
Модульна робота 4	1		1			
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4			22
Усього годин	120	20	20			80

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля, теми	Назва семінарського заняття	Кількість аудиторних годин
I	Змістовий модуль 1. Адаптивний спорт у міжнародній олімпійській системі.	4
	Тема 1	
1	Загальна характеристика адаптивного спорту.	2
	Тема 2	
2	Формування та діяльність організаційних структур адаптивного спорту.	2
II	Змістовний модуль 2. Характеристика основних напрямків розвитку адаптивного спорту.	4
	Тема 3	
3	Історичні аспекти розвитку паралімпійського спорту. Класифікація спортсменів в паралімпійському спорті.	2
	Тема 4	
4	Розвиток програм та характеристика Спеціальних Олімпіад. Історія та хронологія Дефлімпійських ігор.	2
III	Змістовий модуль 3. Загальні основи підготовки спортсменів в адаптивному спорті.	8
	Тема 5	
5	Особливості підготовки спортсменів з пошкодженням опорно-рухового апарату.	2
	Тема 6	
6	Особливості підготовки спортсменів з вадами зору.	2
	Тема 7	
7	Особливості підготовки спортсменів з пошкодженням слуху.	2
	Тема 8	
8	Особливості підготовки спортсменів з вадами розумового розвитку.	2
IV	Змістовий модуль 4. Методи контролю фізичного стану та стану здоров`я спортсменів в адаптивному спорті.	6
	Тема 9	
9	Методи оцінки фізичного розвитку спортсменів з пошкодженням ОРА.	2
	Тема 10	
10	Методи оцінки функціональних можливостей спортсменів з пошкодженням ОРА.	2
	Тема 11	
11	Допінг-контроль в системі медичного забезпечення міжнародних спортивних змагань.	2
	Разом	22

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми яка вивчається самостійно	Кількість годин
	Змістовий модуль I. Адаптивний спорт у міжнародній олімпійській системі.	
	Тема 1	
1	Сучасні проблеми адаптивного спорту.	11
	Тема 2	
2	Структура та функції МПК.	11
	Змістовий модуль II. Характеристика основних напрямків розвитку адаптивного спорту.	
	Тема 3	
3	Характеристика історичних періодів Паралімпійських ігор.	11
	Тема 4	
4	Структура та функції МДК.	11
	Змістовий модуль III. Загальні основи підготовки спортсменів в адаптивному спорті.	
	Тема 5	
5	Особливості підготовки спортсменів з наслідками ДЦП.	5
	Тема 6	
6	Засоби та методи навчання спортивної техніки спортсменів з вадами зору.	5
	Тема 7	
7	Засоби та методи навчання спортивної техніки спортсменів з вадами слуху.	2
	Тема 8	
8	Характеристика нетрадиційній моделі змагань при проведенні Спеціальних Олімпіад.	2
	Змістовий модуль IV. Методи контролю фізичного стану та стану здоров`я спортсменів в адаптивному спорті.	
	Тема 9	
9	Засоби відновлення та стимуляції роботоздатності в системі підготовки спортсменів.	12
	Тема 10	
10	Особливості допінг-контролю в адаптивному спорті.	10
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

10. Методи навчання

При викладанні викладачами навчальної дисципліни використовуються традиційні методи подачі інформації (читання лекцій, проведення семінарських занять). Проте пріоритетними методами навчання студентської аудиторії є інтерактивна і самостійна робота. Серед цих особливостей, передовсім, можна відзначити вивчення, аналіз прикладного матеріалу, аналіз та синтез інформації щодо прикладів розвитку фізичної культури, спорту і туризму, відвідування бібліотек ПДАФКіС та м. Дніпра, відвідування різних заходів зі сфери їх майбутньої професійної діяльності.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль – відвідування занять, усні та письмові відповіді за визначеними темами, виконання самостійної та індивідуальної роботи, написання модульних робіт за змістовними модулями.

2. Підсумковий контроль – залік.

Контроль з навчальної діяльності студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою результати якої оцінюються за 100-балльною шкалою.

Перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни «Адаптивний спорт».
2. Основні поняття і терміни дисципліни «Адаптивний спорт».
3. Соціальна сутність спорту інвалідів.
4. Мета, завдання і основні принципи спорту інвалідів.
5. Соціальні функції спорту інвалідів.
6. Дати характеристику напрямкам розвитку «Адаптивного спорту».
7. Принципи класифікації спортсменів в адаптивному спорті. Види класифікацій та їх призначення.
8. Медична класифікація спортсменів-інвалідів, основні нозологічні групи.
9. Спортивно-функціональна класифікація спортсменів-інвалідів, її мета, основні класи по нозологічних групах.
10. Історія виникнення паралімпійського руху. Основні періоди розвитку Паралімпійських ігор, їх характеристика.
11. Структура та основні завдання Міжнародного паралімпійського комітету.
12. Види спорту літніх і зимових Паралімпійських ігор, їх особливості.
13. Розвиток спорту інвалідів в Україні. Структура Національного комітету спорту інвалідів України та його завдання. Функції Українського центру «Інваспорт».
14. Історія виникнення руху «Спеціальної Олімпіади». Хронологія Спеціальних Олімпіад.
15. Основні принципи діяльності організації «Спеціальні Олімпіади». Структура Міжнародної організації «Спеціальні Олімпіади», її завдання та функції.
16. Види спорту в програмі СО, поняття про програми СО. Організація та проведення змагань за програмою СО.
17. Характеристика і зміст обов'язкової тренувальної програми СО з виду спорту.
18. Рухові та інші розлади у інвалідів при ураженнях спинного мозку.
19. Загальні, корекційні та спеціальні завдання при виконанні корекційно-реабілітаційної програми (КРП) для інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату.
20. Зміст КРП при підготовці спортсменів інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату.
21. Педагогічний контроль фізичної підготовленості спортсменів інвалідів при виконанні КРП.
22. Основні порушення у спортсменів інвалідів з наслідками ДЦП.
23. Особливості спортивної підготовки інвалідів з наслідками ДЦП.
24. Загальні відомості про сліпоту та слабкий зір. Спортивно-медична класифікація спортсменів з порушенням зору.
25. Види спорту на Паралімпійських іграх для сліпих та зі слабким зором.
26. Загальні та спеціальні завдання спортивних тренувань спортсменів з порушенням зору.
27. Засоби і методи навчання спортивній техніці сліпих і зі слабким зором.
28. Загальна характеристика порушень розумового розвитку (причини, методи, визначення ступеню розумових вад). Основні рухові розлади у осіб з розумовими вадами.
29. Особливості тренування спортсменів, які мають розумові вади.
30. Історія Дефлімпійських ігор. Загальні відомості про глухоту.
31. Спортивно-медична класифікація інвалідів з порушенням слуху. Рухові розлади при глухоті.
32. Специфічні завдання та особливості методики спортивного тренування при роботі з інвалідами зі слуху.

33. Дати визначення поняттям: параліч, парез, параплегія, парапарез, геміплегія, геміпарез, тетраплегія, контрактура, анкілоз, сліпота, слабкий зір, розумові вади, глухота, слабкий слух (тугувухість).

34. Основні завдання лікарського контролю в адаптивному спорти.

35. Методи оцінки фізичного розвитку інвалідів, їх кратка характеристика.

36. Антропометричні показники, їх дослідження у спортсменів-інвалідів.

37. Оцінка рухів кінцівок (проби Барре), дослідження статичної та динамічної рівноваги.

38. Вивчення основних показників функції дихальної системи, їх оцінка.

39. Оцінка стану серцево-судинної системи у спортсменів-інвалідів. Основні функціональні проби.

40. Загальні критерії оцінки результатів функціональних проб стану ССС.

41. Основні завдання проведення тестів навантаження у спортсменів інвалідів, їх загальна характеристика.

42. Визначення фізичної роботоздатності при тесті на велоергометрі. Поняття максимального та субмаксимального навантаження.

43. Історія застосування допінгових препаратів, Всесвітній допінговий кодекс.

44. Основні групи заборонених препаратів, їх характеристика.

45. Анаболічні агенти, загроза застосування для чоловічого та жіночого організмів.

46. Негативний вплив стимулюючих та наркотичних допінгових препаратів на організм спортсмена.

47. Характеристика проведення антидопінгового контролю.

48. Напрямки боротьби з допінгом в діяльності МОК, МПК, МДК. Діяльність ВАДА.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за змістовим модулем і темами													Pідсумкові тести (залік)	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4			10	100	
T1	T2	MP1	T3	T4	MP2	T5	T6	T7	T8	MP3	T9	T10	MP4		
5	5	10	5	5	10	5	5	5	5	10	5	5	10		
20			20			30				20					

12.1 Форма поточного контролю

Завдання	Mінім. к-сть балів	Макс. к-сть балів
Кількість балів за змістовий модуль I (max — 20)		
Відповіді за темами дисципліни (за 2 теми)	6	10
Модульна робота 1	6	10
Всього за модуль 1	14	20
Кількість балів за змістовий модуль II (max — 20)		
Відповіді за темами дисципліни (за 2 теми)	6	10
Модульна робота 2	6	10
Всього за модуль 2	14	20
Кількість балів за змістовий модуль III (max — 30)		
Відповіді за темами дисципліни (за 4 теми)	9	20
Модульна робота 3	6	10
Всього за модуль 3	18	30
Кількість балів за змістовий модуль IV (max — 20)		
Відповіді за темами дисципліни (за 2 теми)	6	10
Модульна робота 4	6	10
Всього за модуль 4	14	20
Підсумковий залік	5	10
Всього	60	100

Примітка: кількість балів за відповіді за одну тему від 3 до 5; виконання модульної роботи від 5 до 10 балів.

12.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

З метою поліпшення сприйняття навчального матеріалу на протязі викладання курсу дисципліни «Особливості підготовки жінок в спорті» використовуються мультимедійний проектор та ноутбук (презентації), стенди, плакати, наочні схеми.

14. Рекомендована література

14.1 Навчальна і додаткова література для лекційного курсу

1. Байкина Н.Г., Крет Я.В. Основы инвалидного спорта: учебное пособие. Запорожье: ЗГУ, 2002. 58с.
2. Байкіна Н.Г., Крет Я.В., Силантьєв Д.О. Методика викладання фізичної культури та спорту інвалідів. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 86с.
3. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні олімпіади. Львів, Ахіл, 2003. 128с.
4. Бріскін Ю.А. Організаційні основи паралімпійського спорту. Львів.: Кобзар, 2004. 180с.
5. Бріскін Ю.А., Передерій А.В., Строкатов В.В. Паралімпійський спорт. Львів: Арал, 2001. 141с.
6. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів. Київ.: Олімпійська література, 2006. 263с.
7. Бріскін Ю.А. Теоретико-методичні основи інваспорту: монографія. Львів.: Кварт, 2005. 355с.
8. Веневцев С.И. Адаптивный спорт для лиц с нарушениями интеллекта. Москва: Советский спорт, 2004. 96с.
9. Джалиашвили З.О., Агопонов С.В., Кречман Д.Л. Средства дистанционного обучения: Методика, технологии, инструментарий. СПб., 2003. 336с.
10. Джозеф П.Винник. Адаптивное физическое воспитание и спорт. Киев Олимпийская литература, 2010. 608с.
11. Евсеев С.П., Шапкова Л.В. Адаптивная физическая культура. Москва: Советский спорт, 2000. 240с.
12. Евсеев С.П., Аксенова И.Э. Технологии физкультурно-спортивной деятельности в адаптивной физической культуре. Москва: Советский спорт, 2007. 296с.

14.2 Література для практичних та семінарських занять

1. Збірник антидопінгового законодавства // під ред. А.Ю. Бордюгова. Київ: Юстініан, 2008. 168с.
2. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалидів: [навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту] / С.Ф. Матвеєв, Ю.А. Бріскін, І.О. Когут та ін. Київ: Аскавіт, 2011. 250с.
3. Курдыйбайло С.Ф., Евсеев С.П., Герасимова Г.В. Врачебный контроль в адаптивной физической культуре. Москва: Советский спорт, 2004. 184с.

4. Линець М., Болях Є., Леігасевич Ю., Ю. Бріскін. Система підготовки кадрів інваспорту. *Оздоровча і спортивна робота з неповносправними*. Львів: Видавець тарас Сорока, 2004. С.14–18.
5. Макарова Г.А., Локтев С.А.. Медицинский справочник тренера. Москва: Совинтский порт, 2005. 588с.
6. Медицинский кодекс (пояснительный документ). *Международный олимпийский комитет, федерация спортивной медицины*. Москва: ФОН, 1997. 59с.
7. Международная спортивно-медицинская классификация: метод. рекомендации. Москва: ВОНИНФОРМ, 2001. 79с.
8. Мудрік В.І. Спеціальні Олімпіади. Special Olympics. Київ: Нора – прінт, 2001. 38с.

14.3 Навчальна література для самостійної роботи студента

1. Платонов В.Н. Сиситема подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. Київ: Олимпийская литература, 2004. 808с.
2. Постанова кабінету міністрів України «Про Комплексну програму розв'язання проблем інвалідності». 1992. №31.
3. Соболевский В.И. Этико-деонтологические аспекты физкультурно-оздоровительной работы среди инвалидов. *Теория и практика физической культуры*. 1990. №1. С. 48 – 50.
4. Теория и организация адаптивной физической: учебник в 2т. Т1: Введение в специальность. История, организация и общая характеристика адаптивной физической культуры / С.П. Евсеев. Москва: Советский спорт, 2007. 448с.
5. Теория и организация адаптивной физической: учебник в 2т. Т2: Содержание и методики адаптивной физической культуры «Характеристики ее основных видов» / С.П. Евсеев. Москва: Советский спорт, 2007. 448с.

14.4 Інша література

1. Типовой план-проспект учебной программы для физкультурно-спортивного клуба инвалидов / под ред. Н.А. Сладкова, 2003. 83с.
2. Указ президента України «Про затвердження Цільової комплексної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації» №963/98 (01.09.98) // Урядовий кур'єр. 1998. №172.
3. Чудна Р.В. Теорія адаптивного фізичного виховання/Р.В. Чудна. Київ: Наукова думка, 2003. 270с.
4. Шапкова Л.В. Частные методики адаптивной физической культуры. Москва: Советский спорт, 2003. 463с.
5. Шипицына Л.М., Вартанян И.А. Анатомия, физиология и патология органов слуха, речи и зрения. Москва: Академия, 2008. 432с.

Викладач _____

(підпись)

Долбишева Н.Г.

Завідувач кафедри _____

(підпись)

Приходько В.В.